

Forfatter: Henrik Fibæk Jensen

Titel: Udrag fra Jeppe Aakjær

Citation: Henrik Fibæk Jensen: "Jeppe Aakjær", i Henrik Fibæk Jensen: *Jeppe Aakjær*.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-authors-aakjaer-p-shoot-idm140453278293664.pdf> (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: Jeppe Aakjær

Digtene om vejmanden og havren viser spændvidden i Aakjærs forfatterskab. Medens "Jens Vejmand" er et socialt digt båret af en fnysende indignation, som virker overrumplende stærk, netop fordi den er udtalt og overlader harmen til den følsomme læser, er "Havren" et naturdigt udsprunget af en dybfølt glæde og forundring over den livgivende cyklus (fra såsæd til havre), bonden år efter år sætter i værk. Digtene udgør to højdepunkter i to parallelt løbende tendenser i Aakjærs forfatterskab: På den ene side var han en social engageret skribent, der med sin pen kæmpede for samfundets dårligst stillede, på den anden side var han en følelsesbetonet digter, der nærrede en vegetativ drøm om "blot" at være til stede i og beskrive den jyske natur, han elskede så højt. Med sin *forstand* beskrev han uretfærdigheder i det bestående samfund og kæmpede for en samfundsomvæltning, der ville bringe undertrykte klasser op i lyset, med sine *følelser* var han bundet til naturen og til sine barndomsminder. Vil man forsøge at 'forklare' denne særegne dobbelthed i Aakjærs forfatterfysiognomi, må man skrue tiden tilbage til dengang, det alt sammen startede. Hans egenart som forfatter blev nemlig i udpræget grad bestemt dels af det sind, han arvede efter sin forældre, og dels af hans opvækstvilkår (se biografien).